

Datum: woensdag 12 mei 2021.

Van:

Bert van Heerde
Arsenaalstraat 2
2312 CT Leiden

Aan:

Gemeenteraad van de gemeente Leiden
Postbus 9100
2300 PC Leiden

Betreft: Zienswijze op het ontwerp bestemmingsplan Humanities Campus (NL.IMRO.0546.BP00158-0201) / Zaaknummer Z/21/3239870

Geachte gemeenteraad en geacht college van B&W van gemeente Leiden,

Op 23 maart 2021 heeft het college van B&W van de gemeente Leiden besloten om het ontwerpbestemmingsplan Humanities Campus voor zienswijzen vrij te geven. Het ontwerp inpassingsplan ligt van vrijdag 2 april t/m donderdag 13 mei 2021 ter inzage. Hierbij dien ik deze zienswijze in:

In de zienswijze ga ik in op onder andere:

- Bewoners het sluitstuk zijn van alle procedures
- Het college van B&W niet opkomt voor bewoners belangen en niets regelt omtrent de door Bewoners geleden schade
- Het college van B&W niet handelt volgens de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur (Abbb's)

Bewoners het sluitstuk van de procedure

Uit de ingestuurde zienswijzen en inspraakreacties op het Stedenbouwkundig Plan Humanities Campus, het ontwerpbestemmingsplan Humanities Campus en overige stukken van Bewoners en BC, te vinden op de [website doelencomplex.nl](http://website.doelencomplex.nl), blijkt dat Bewoners steeds het sluitstuk van de procedure zijn.

Participeren houdt alleen in: geïnformeerd worden. En zelfs dat gaat in de meeste gevallen niet goed. Ook het slecht uitgewerkte compensatieaanbod blinkt uit in onzorgvuldigheid: in het niet luisteren naar woonwensen van Bewoners of zelfs het definitief rondkrijgen van de aangewezen locaties. Bewoners mogen gaan stemmen over alternatieve locaties die er misschien niet/wel of in andere vorm zouden kunnen komen. Hieruit blijkt niet alleen minachting van de Gemeente richting Bewoners, maar ook complete verwaarlozing van de belangen van de Bewoners.

Bewoners hebben dus al sinds 2015 geen werkelijke inspraak of invloed op procedures en plannen, ondanks alle pogingen vanuit Bewoners middels bijwonen van bijeenkomsten, zienswijzen en inspraakreacties.

(Schaduw)schade

Als gevolg van de ambities van gemeente Leiden, die zich vertalen in een ontwerpbestemmingsplan (Humanities Campus, ontwerp 23-03-2021) ten nadele van bewoners (art. 6.1 lid 2a Wro) kunnen de gerechtigden een tegemoetkoming in schade (Art. 6.1. lid 1 Wro) eisen; een nadeelcompensatie (Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten refererend naar o.a. artikelen 1:2 lid 1, 1:3 lid 1, art. 3:2, art 3:3 en art 3:4).

Omdat tegemoetkoming in schade (art. 6.1. lid 1 Wro) pas in werking treedt nadat het bestemmingsplan is vastgesteld door de raad neem ik het standpunt in dat door de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan de Bewoners op dit moment al planologische schaduw schade leiden.

De schade bestaat o.a. uit: gezondheidsschade, verpesten van het woongenot en stelselmatig negeren van de Algemene beginselen van behoorlijk bestuur (Abbb's). Conform de Algemene beginselen van behoorlijk bestuur (Abbb's) heeft de gemeente zich te houden aan deze beginselen in casu het zorgvuldigheidsbeginsel (art 3:2 Awb), het motiveringsbeginsel (3:46 Awb), het fairplay beginsel (art 2:4 Awb) en het evenredigheidsbeginsel (art 3:4 lid 2 Awb). Mijn standpunt is dat de gemeente Leiden zich niet gehouden heeft aan deze algemene beginselen. Dit hebben Bewoners in deze zienswijze, de zienswijze op het stedenbouwkundige plan 'Humanities Campus' en tijdens diverse inspraakmomenten en correspondentie aangetoond.

Omgevingswet en Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Verder neem ik het standpunt in dat Gemeente Leiden juist nu ter inzage gaat om de participatie in de nieuwe omgevingswet te omzeilen. Voor activiteiten die buitenplans zijn (dus volgens de regels van het omgevingsplan eigenlijk niet mogelijk zijn) en waarvoor het college van B&W het bevoegd gezag is, kan de gemeenteraad activiteiten aanwijzen waarin participatie van en overleg met derden verplicht is (Omgevingswet, artikel 16.55 lid 7). Het bestemmingsplan 'Humanities Campus' kan, na vaststelling, meteen omgezet worden naar een omgevingsplan. Door nu ter inzage te gaan en de raad een besluit te laten nemen is daarom in één keer geen sprake meer van een buitenplanse activiteit want het bouwen van een campus voldoet aan de regels van het omgevingsplan. Zo worden bewoners opnieuw slim buiten spel gezet. Dit druist opnieuw in tegen de Algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Verhuiskostenvergoeding

Een huurder kan een verhuiskostenvergoeding aan zijn verhuurder 'De Sleutels' vragen omdat de huurder een zelfstandige woning moet verlaten als gevolg van de plannen. Ik ben van mening dat de gemeente zich verschuilt achter de verhuurder 'De Sleutels' en derhalve met een koopje er vanaf komt. De gemeente heeft geen enkel aanbod gedaan om het leed/schade, wat zij veroorzaken met hun stedenbouwkundig plan en ontwerpbestemmingsplan, te compenseren.

Zorgvuldigheidsbeginsel

De overheid moet een besluit zorgvuldig voorbereiden en nemen, denk aan: correcte behandeling van de burger, zorgvuldig onderzoek naar de feiten en belangen, procedures goed volgen en deugdelijke besluitvorming tot stand te brengen.

- De Gemeente waarborgt de belangen van Bewoners niet en levert nog niet eens half werk met betrekking tot alternatieve woonlocaties. Amendement op het Raadsvoorstel 19.0095 (bekend als amendement 19.0095.01 CU: Herhuisvestinglocaties en verhuizen) van 17

oktober 2019 stelt dat het raadsbesluit op punt 4 aangepast moet worden. De Kaiserstraat, Langegracht en Waardegracht worden aangewezen als primaire compensatie locaties, waarbij Bewoners maar één keer hoeven te verhuizen. Graag ontvangen Bewoners een reactie hoe het college van B&W uitvoering heeft gegeven aan punt 4 van dit raadsvoorstel.

- De Gemeente is te laat met informeren (bijvoorbeeld: ontwerpbestemmingsplan ligt vanaf 1 april klaar, Bewoners krijgen 3 mei bericht en moeten voor 13 mei zienswijzen inleveren) houdt zich niet aan afspraken of maakt eenzijdige afspraken (bijvoorbeeld: een digitale bijeenkomst op het laatste moment organiseren, terwijl het bij Gemeente bekend was dat een groot deel van de Bewoners hier om technische redenen of vanwege taalproblemen niet bij aanwezig kon zijn.)
- Zowel de omgeving van Doelencomplex als de omgeving van de alternatieve woonlocaties is niet of laat op de hoogte gebracht van de voorgenomen plannen.
- Ondanks stapels papieren en plannen is er nog steeds geen noodzaak aangetoond voor het slopen van de woningen. De Gemeente heeft zelf van de wens van de Universiteit een noodzaak gemaakt en dit verder niet gemotiveerd.
- Uit de plotselinge annexatie van het Arsenaalplein (speeltuin) in het Ontwerpbestemmingsplan valt op te maken dat Universiteit en Gemeente het hele Doeleneiland willen claimen om een afgebakend stuk grond (wat afgesloten kan worden met hekken) te realiseren. Dit lijkt meer op ordinair landjepik van het grootste vastgoedbedrijf in Leiden dat zich voordoet als onderwijsinstelling.
- De MER voldoet niet aan de regels.
Aan commissie MER en gemeente Leiden:
Zorgvuldigheidsbeginsel in relatie tot de MER
Gemeente Leiden heeft hele hoge duurzaamheidsambities als het gaat om de Humanities Campus: In de Motie Vooroplopen is outstanding van 17 oktober 2019 (RV 19.0095.03) wordt het college verzocht:
 - Om de Universiteit Leiden aan te sporen de Humanities Campus energieneutraal te gaan bouwen en in ieder geval van de BREEAM certificering een score binnen de marges van “excellent” of “outstanding” aan te houden.
 - Bij bestemmingsplanwijzigingen in de raad te rapporteren over de status van “excellent” of “outstanding”, BREEAM certificering voor de Humanities Campus

Aangezien sprake is van een bestemmingsplan wijziging (zie het ontwerp bestemmingsplan dat ter inzage ligt) wil ik graag weten hoe invulling is gegeven aan deze duurzaamheidsambities en wat de BREEAM score is. Dit blijkt ook niet uit bijlage 3: Toets voor duurzame verstedelijking.

Duurzaamheidsambities

Afhankelijk van de invulling van de duurzaamheidsambities zal het MER aangepast moeten worden. Wellicht in het geval van een open bodemsysteem moeten ook milieueffecten onderzocht worden (zie categorie D15.2). In de MER is niet terug te vinden welke duurzaamheidsactiviteiten invloed hebben op het milieu. Er moet goed gekeken worden naar de uitgangspunten in de MER. Wat je niet noemt hoeft niet beoordeeld te worden. Wellicht moet voor ‘energieneutraliteit’ wel een biogas centrale worden gebouwd; dan moeten deze

effecten worden meegenomen in de MER. Eventuele kansen die deze ontwikkeling biedt voor klimaatadaptieve maatregelen (infiltratie, berging) worden ook niet benoemd of beoordeeld op hun effect tijdens de gebruikersfase (zie H4.2 MER).

Duurzame bronnen

Verder wil ik graag weten waarom in het bestemmingsplan geen gebieden zijn bestemd voor Duurzame bronnen zoals WKO's en/of Geothermie. Uit de jurisprudentie blijkt dat het bestemmingsplan al een aantal maal is ingezet als instrument om de plaatsing van WKO's mogelijk te maken en te bevorderen. Als voorbeeld wijs ik op de uitspraak over het bestemmingsplan 'Oostelijke Binnenstad' van de gemeente Amsterdam. In dit plan waren de voor 'Tuin-3' aangewezen gronden onder meer bestemd voor voorzieningen ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag. Is de gemeente bereid om plan- of gebruiksregels op te nemen in het bestemmingsplan t.a.v. de duurzaamheid (bijv. BREEAM of energieneutraal)?

Voorschriften en beperkingen kunnen slechts worden gesteld indien een gesloten WKO-systeem deel uitmaakt van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Gaat de gemeente de BREEAM voorwaarden en/of energieneutraal bouwen opnemen als eis bij de omgevings- en/of milieuvergunning? Hoe worden de voorwaarden van de raad geborgd?

Effecten op Leefomgeving

In de MER (H4.3.2) wordt verondersteld dat 1330,5 bewegingen per etmaal geen nadelige problemen in het huidige verkeersbeeld geven en dit zomaar kan worden opgenomen door omliggende wegen; maar dat weet men niet zeker omdat dit onderzocht moet worden.

Waaruit blijkt dat dit inderdaad geen probleem is?

Welke effecten heeft dit op De Witte Singel?

Welke geluidsoverlast is te verwachten (in de MER wordt de geluidsoverlast aan auto's toebedeeld terwijl studenten geen auto's hebben maar meestal lopen of fietsen en zelf lawaai maken)?

Wat zijn de milieueffecten tijdens de bouwfase (denk aan trillingen, bouwverkeer etc.)?

De conclusie is dat de effecten op de Leefomgeving onvoldoende in kaart zijn gebracht.

Stikstofdepositie

In de MER H4.2.2. wordt gesteld dat de stikstofdepositie norm van 0,00 mol/ha/j niet zou zijn overschreden. Dit kan helemaal niet. Het bouwverkeer alleen al is verantwoordelijk voor stikstofdepositie. Verder moet de stikstofdepositie gecompenseerd worden door het project of wil de gemeente beperkt worden door de Universiteit in de realisatie van woningbouw. Hoe is dit geregeld?

Conclusie MER

In algemene zin is de conclusie dat de uitgangspunten bepalen welke onderwerpen in een vormvrije MER belanden. Er moet veel duidelijker worden opgeschreven wat het werkingsgebied is van de MER, of het de gebruikersfase of de bouwfase betreft. Een vormvrije MER moet gewoon voldoen aan de regels van een normale MER. Dat is hier zeker niet het geval.

Evenredigheidsbeginsel

De overheid moet ervoor zorgen dat de lasten of nadelige gevolgen van een overheidsbesluit voor een burger niet zwaarder zijn dan het algemeen belang van het besluit.

- Er wordt geen rekening gehouden met de nadelige gevolgen voor Bewoners. De alternatieve locaties zijn: of niet rond, of onduidelijk, of voldoen niet aan woonwensen of voldoen niet aan eisen (binnen de singels). Zelfs als alle Bewoners voor verhuizen stemmen, dan is er nog niks rond of geregeld, want: Bewoners zijn het sluitstuk van de procedure.
- Er is geen sprake van een Algemeen Belang omtrent de Humanities Campus. Er is wel degelijk sprake een eenzijdig (bedrijfs)belang. De Gemeente geeft zelf aan het belang van de Universiteit te willen faciliteren vanaf dag 1. De Gemeente heeft 'een opdracht' aangenomen van de Universiteit en er vervolgens een sausje van Algemeen Belang over gegoten.
- De Gemeente, die opereert onder de slogan 'sociale inclusie', kijkt niet eens naar nadelige gevolgen voor de omgeving. Niet alleen nadelige gevolgen voor Bewoners, maar ook omwonenden die 5-10 jaar in een bouwput zitten en overlast krijgen van studenten. Of ondernemers (Us Bertus, Tabu, Het Pakhuis) die na een zwaar Coronajaar, 5-10 jaar de bouwput mogen meemaken om vervolgens weggeconcurrereerd te worden door (gesubsidieerde?) horeca op de nieuwe Campus.

De campus horeca is oneerlijke concurrentie t.o.v. bestaande horeca in de omgeving en op het campus terrein. Daarom zou in artikel 4.1 in de bestemming 'Maatschappelijk' artikel/planregel 4.1.c. geschrapt moeten worden. Het gaat om commerciële horeca die niet bestemd kan worden onder de bestemming 'maatschappelijk' dan wel onder de definitie maatschappelijke bestemming. Wellicht als de bestemming 4.1.c. een kinderdagopvang wordt strookt dit met een maatschappelijke bestemming. Dit artikel strookt bovendien niet met de campus gedachte; de campus is voor studenten/docenten en niet voor inwoners die biertjes willen drinken.

- Het is volstrekt onduidelijk hoe het Algemeen Belang van de Universiteit is afgewogen tegen het Algemeen Belang van woningbouw (doelstelling van Gemeente). Ook hier lijken Burgers het sluitstuk te worden van Gemeentelijk beleid dat gericht is op het faciliteren van wensen van grote organisaties.
- De ironie van een 'Geesteswetenschappen' Campus oprichten door het negeren van en angst aanjagen bij Leidse burgers (onteigening, gedwongen verhuizing) ten faveure van een gesubsidieerd commercieel bedrijf, is de schrijver van dit stuk niet ontgaan. De afdeling Ethiek zal het zwaar krijgen in dit nieuwe format en deze studie zal wellicht nooit meer zo hoog aangeschreven staan na al deze procedures.

Motiveringsbeginsel

De overheid moet haar besluiten goed motiveren: de feiten moeten kloppen en de motivering moet logisch en begrijpelijk zijn.

- **Het Ontwerpbestemmingsplan duidt niet op noodzaak sloop**

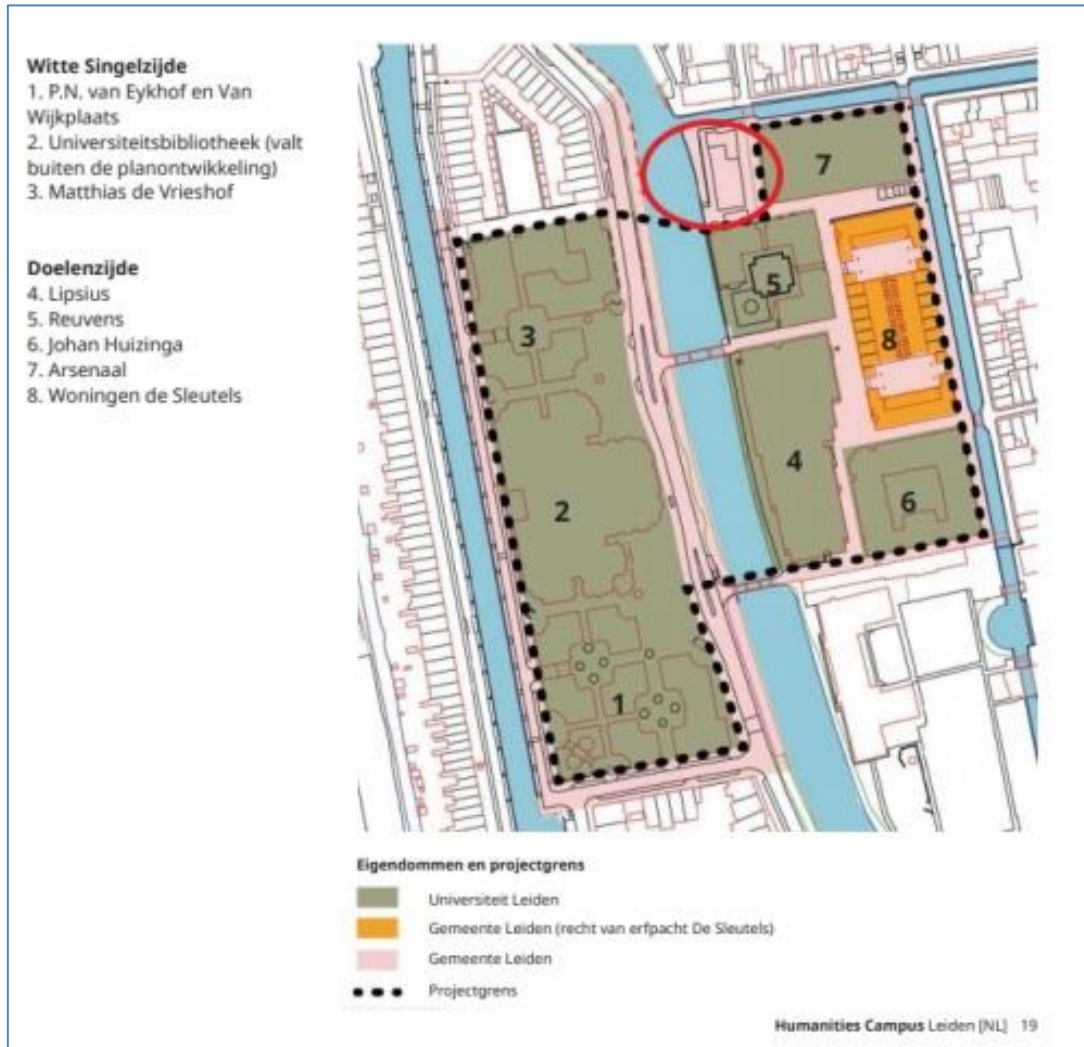
De Modellen, Stedenbouwkundig Plan en Ontwerpen voor de Campus hebben stapels papier opgeleverd, maar nergens is concrete invulling aan de (onderwijs)gebouwen gegeven. Er wordt nu gesproken over horeca en een sportschool in onderwijsgebouwen. Uit de onduidelijke/ontbrekende indeling van het Doelenterrein, kan opgemaakt worden dat er inderdaad sprake is van een wens en geen noodzaak. Immers, als er dringend behoefte was aan onderwijsgebouwen, dan was iedere m2 gefaciliteerd voor onderwijs en niet voor randzaken. Deze noodzaak is er dus niet en dat blijkt dus ook uit het Ontwerpbestemmingsplan, waar veel ruimte is gereserveerd voor zaken die niets met onderwijs te maken hebben.
- Bij de bestemming Maatschappelijk vermeld 4.1.d. dat ter plaatse van de (functie) aanduiding 'wonen' tevens bestemd voor campuswonen, met dien verstande dat in totaal maximaal 50 woningen in het plangebied zijn toegestaan.
 - Ik ben dus van mening dat de huidige bewoners die hier nu wonen hier dus mogen blijven wonen!
 - Waarom zijn specifieke gebruiksregels voor een aan huis gebonden beroep of bedrijf (planregel 4.4.2) opgenomen? Volgens de functie aanduiding mag hier alleen gewoond worden of mag je afleiden dat hier gewoond mag worden. Het woord 'bedrijf' moet worden verwijderd uit de gebruiksregels of de functie aanduiding moet veranderen naar 'wonen en bedrijfsmatige activiteiten'. Dit zijn commerciële activiteiten die niets te maken hebben met de functie 'wonen'.
- **Uitbreiding niet nodig in deze digitale tijd van thuiswerken**

De motivering voor een Humanities Campus is niet logisch meer. Corona heeft de manier van werken drastisch veranderd en grote collegezalen zijn uit den boze. Meer en meer studenten en docenten doen hun werk vanuit huis of komen in kleine groepjes samen. De studies van de Humanities Campus bevatten ook nauwelijks/geen praktijklessen, wat ideaal is voor leren op afstand. Dat is waarschijnlijk ook de reden dat er meer horeca en groen bijkomt in het Ontwerpbestemmingsplan, omdat onderwijsgebouwen minder relevant worden. Zo kan de Universiteit nog steeds het hele Doeleneiland claimen, terwijl er eigenlijk geen extra onderwijsgebouwen nodig zijn.

Want óf we leven in een Nieuw Normaal waarbij thuiswerken de norm is óf we leven in een Oud Normaal waarbij studenten in grote aantallen onderwijsgebouwen bezoeken. Aangezien dit een plan is gebaseerd op Oud Normaal en niet op de nieuwe maatschappelijke situatie, constateer ik dat de uitgangspunten voor de bouw van de nieuwe Humanities Campus achterhaald zijn.

- **Plannen en communicatie zijn niet consistent**

In het Ontwerpbestemmingsplan wordt nu ook het Arsenaalplein betrokken, terwijl dit bij het Stedenbouwkundig Plan niet tot het project behoort (zie figuur 1). Dit ook als voorbeeld van het scheppen van onduidelijkheid en inconsistentie in de communicatie naar Bewoners en Omwonenden.

Figuur 1: Stedenbouwkundig plan klopt niet met ontwerp bestemmingsplan dat ter inzage ligt.

Fairplay beginsel

De overheid moet zich onpartijdig opstellen bij het nemen van een besluit en moet de noodzakelijke eerlijkheid in acht nemen.

- **Met het Ontwerpbestemmingsplan komt er ruimte voor horeca die de concurrentie aangaan met lokale ondernemers (zoals Tabu, Het Pakhuis, Us Bertus).** Nergens worden de belangen van ondernemers aangehaald of besproken. Dit na een moeilijk Coronajaar, straks 5-10 jaar verbouwen en overlast om vervolgens weggeconcurrereerd te worden door Campushoreca. Een onderneming als Tabu krijgt straks letterlijk en figuurlijk last van schaduwshade door dit Ontwerpbestemmingsplan.

- **Fairplay is niet mogelijk als de Gemeente al partij heeft gekozen**

Om van fairplay te kunnen spreken, moet je wel eerst kunnen deelnemen aan het spel. Bewoners doen niet mee want die zijn 'lastig' en kan je beter buiten spel zetten. Graag een reactie op welke besluiten, welke momenten bewoners participatie hebben gehad, hoeveel en wat de resultaten waren.

- **Methode van Aanpak is het Communicatieprobleem van de Gemeente**

In het verleden is er hard gestreden om het Doeleneiland. Deze strijd is niet nieuw: de Universiteit wil dit al 60 jaar. Het is verwonderlijk dat een Gemeente die de mond vol heeft over 'sociale inclusiviteit' praktisch bij ieder bouwproject volledig overhoop ligt met haar burgers. Of het nu om het LEAD project, Doelencomplex, samenwerking met Wijkverenigingen of om andere ruimtelijke ordening vraagstukken gaat.

De werkmethode van Gemeente Leiden lijkt als volgt:

Wanneer een grote organisatie iets wil in de stad en worden wensen geïnventariseerd en eigen gemaakt door Gemeente. Vervolgens gaat de Gemeente er met gestrekt been in bij deze projecten, waarbij kennelijk wordt uitgegaan van een 'vijandsbeeld': burgers gaan 'lastig' doen en dat verzet moet zo snel mogelijk gebroken worden. Vervolgens is de strategie om net zo lang angst aan te jagen, te traineren, te verwarren, te vertragen, te negeren tot de zin is doorgedreven. De Gemeente heeft immers al partij gekozen en zet hier haar volledige macht in om een 'wens' van een organisatie te faciliteren.

Ondergetekende is dan ook zeer benieuwd hoe de Gemeente, die duidelijk in een diepe communicatiecrisis zit met vele burgers, de nieuwe Omgevingswet gaat implementeren, waarbij participatie meer is dan een onzorgvuldig geschreven papiertje door een brievenbus duwen.

De communicatie vanuit de Gemeente omtrent de Campus kun je op twee manieren uitleggen: incompetent of achterbaks. Beide opties zijn niet bevorderlijk voor het fairplay beginsel. Want de meeste Bewoners zijn niet zozeer boos over verhuizen, maar de compleet falende communicatie vanuit de Gemeente en het niet zorgen voor de belangen van de Bewoners. Dit kun je overal teruglezen in stukken van de Bewoners zelf:

<http://doelencomplex.nl/2019/09/09/zienswijzen-inspreekavond-12-sep-2019/>

<http://doelencomplex.nl/2019/09/13/inspraakreacties-stedenbouwkundig-plan-humanities-campus/>

- **De Gemeente handelt niet onpartijdig**

Zoals eerder gesteld: de Gemeente werkt mee met de Universiteit en is daardoor niet in staat om onpartijdig te handelen. De Gemeente komt afspraken niet na, informeert te laat, houdt zich niet aan regels en procedures (zie ook zienswijzen BC, HBE en andere Bewoners) en zorgt niet voor de belangen van Bewoners door half werk af te leveren omtrent compensaties en alternatieve locaties. Zelfs nu probeert Gemeente middels het Ontwerpbestemmingsplan ook het Arsenaalplein mee te nemen in de plannen. Alles of niets, moet de gedachte zijn geweest.

Ik zie uw reactie op de hiervoor genoemde punten graag tegemoet

Bert van Heerde